

باسمه تعالی

سؤالات امتحان نهایی درس: ادبیات فارسی تخصصی	رشته: ادبیات و علوم انسانی - علوم و معارف اسلامی	ساعت شروع: ۸ صبح	مدت امتحان: ۹۰ دقیقه
نام و نام خانوادگی:	سال سوم آموزش متوسطه	تاریخ امتحان: ۱۳۹۳/۰۶/۱۲	تعداد صفحه: ۴
دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور نوبت شهریور ماه سال ۱۳۹۳		مرکز سنجش آموزش و پرورش http://aee.medu.ir	

ردیف	سؤالات	(پاسخ نامه دارد)	نمره
------	--------	------------------	------

۱	الف) معنی و مفهوم شعر و نثر (۶ نمره) معنی و مفهوم هر یک از ابیات و عبارات زیر را به نثر روان بنویسید. ۱- چون که بازرگان سفر را ساز کرد ۲- چه زَمهریرِ غریبی! ۳- بزآز قفل را حیلَه کرد تا بگشاد. ۴- از حَیْزِ شمار بیرون است. ۵- برخاست نه تمام و برخوِیشتن می ژکَید . ۶- چو صیتش در افواهِ دنیا فتاد ۷- فصلی در همان روز اتفاق بیاض افتاد. ۸- وین بومِ محنت از پی آن تا کند خراب ۹- به هر جزئی ز خاک ار بنگری راست ۱۰- یتیمی که ناکرده قرآن درست ۱۱- چرخِ بزرگوار یکی لشکری بکرد	بر دولت آشیان شما نیز بگذرد هزاران آدم اندر وی هویداست کُتَبِ خانهای چند مَلّت بشُست لشکرش ابر تیره و بادِ صبا نقیب	۰/۲۵ ۰/۲۵ ۰/۲۵ ۰/۲۵ ۰/۱۵ ۰/۱۵ ۰/۱۵ ۰/۱۷۵ ۰/۱۷۵ ۱ ۱
۲	ب) معنی لغت (۲ نمره) با توجه به عبارات و اشعار داده شده معنی واژگان مشخص شده را بنویسید. ۱۲- در یک دستش ابریقی است. ۱۳- چنان که پیکان اندر استخوان وی بماند. ۱۴- بعد از این وادی استغنا بود ۱۵- آمد بهارِ خرم با رنگ و بوی طیب ۱۶- [کلیله و دمنه] هر دو دهای تمام داشتند . ۱۷- [نوروز] از ایام عتیق یادگار مانده است . ۱۸- جَرگهی شکارگاه مرال است. ۱۹- هر جا که در آغوش صبا غنچه‌ی وَردی است		۲
۳	پ) خودآزمایی (۳ نمره) ۲۰- بیت « شبی برنشست از فلک برگذشت واقعه‌ای اشاره دارد؟ مختصر توضیح دهید. ۲۱- « بییچم و بییچاند » در بیت زیر چه مفهومی دارند؟ « که چندین بییچم که اسفندیار مگر سر بییچاند از کارزار » ۲۲- معنای کنایی عبارت‌های زیر را بنویسید. الف) کمر خدمت بستن (ب) بر باد نشان دادن ۲۳- با توجه به بیت « جهان را " سربه‌سر آینه می‌دان " به هر یک ذره‌ای صد مهر تابان »؛ چرا شاعر، جهان را به آینه تشبیه کرده است؟		۰/۱۵ ۰/۱۵ ۰/۱۵ ۰/۱۵
	« ادامه‌ی سؤالات در صفحه‌ی دوم »		

باسمه تعالی

سؤالات امتحان نهایی درس: ادبیات فارسی تخصصی	رشته: ادبیات و علوم انسانی - علوم و معارف اسلامی	ساعت شروع: ۸ صبح	مدت امتحان: ۹۰ دقیقه
نام و نام خانوادگی:	سال سوم آموزش متوسطه	تاریخ امتحان: ۱۳۹۳/۰۶/۱۲	تعداد صفحه: ۴
دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور نوبت شهریور ماه سال ۱۳۹۳		مرکز سنجش آموزش و پرورش http://aee.medu.ir	

ردیف	سؤالات	نمره
------	--------	------

۰/۵	۲۴- در بیت زیر « صخره » و « دریا » نماد چه چیزهایی هستند؟ « شما چه قدر صبور و چه قدر خشم آگین حضورتان چو تلاقی صخره با دریاست »	۰/۵
۰/۵	۲۵- در بیت « به تماشای غنچه‌های شهید گل به رنگ پریده می‌آید » چرا شاعر گل‌ها را رنگ پریده توصیف کرده است؟	۰/۵
۴	ت) درک مطلب (۴ نمره)	
۰/۲۵	۲۶- در بیت زیر « ترسم » یعنی چه؟ « ای تهی دست رفته در بازار ترسمت پُر نیاوری دستار » الف) یقین دارم ب) از تو هراس دارم پ) نگران تو هستم ت) مطمئن نیستم	۰/۲۵
۰/۲۵	۲۷- بیت « هر که داند گفت با خورشید راز تناسب معنایی دارد؟ الف) من نی‌ام در عشق او مردانه‌ای ب) در سرم از عشق گل سودا بس است پ) صد بلا در هر نفس این‌جا بود ت) چون به دریا می‌توانی راه یافت	۰/۲۵
۰/۲۵	۲۸- بیت « همان رخس رخشان سوی خانه شد چنین با خداوند بیگانه شد »؛ منظور از واژه « خداوند » کیست؟	۰/۲۵
۰/۲۵	۲۹- در بیت « تقریر ادیبانه‌ی برهان معاد است شاعر به چه فصلی اشاره می‌کند؟ فصلی که نسیم از پی اسفند گشوده است »؛	۰/۲۵
۰/۲۵	۳۰- در شعر « و پیمان برادری‌ات / باجبل نور / چون آیه‌های جهاد / محکم »؛ منظور از « جبل نور » کیست؟	۰/۲۵
۰/۲۵	۳۱- در بیت زیر مقصود از « کهنه کتاب » چیست؟ « کس ز آغاز و ز انجام جهان آگه نیست اول و آخر این کهنه کتاب افتاده است »	۰/۲۵
۰/۵	۳۲- با توجه به بیت « دشمنان او را ز غیرت می‌درند دوستان هم روزگارش می‌برند »؛ مفهوم مصراع دوم را بنویسید.	۰/۵
	« ادامه‌ی سؤالات در صفحه‌ی سوم »	

سؤالات امتحان نهایی درس: ادبیات فارسی تخصصی	رشته: ادبیات و علوم انسانی - علوم و معارف اسلامی	ساعت شروع: ۸ صبح	مدت امتحان: ۹۰ دقیقه
نام و نام خانوادگی:	سال سوم آموزش متوسطه	تاریخ امتحان: ۱۳۹۳/۰۶/۱۲	تعداد صفحه: ۴
دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور نوبت شهریور ماه سال ۱۳۹۳		مرکز سنجش آموزش و پرورش http://aee.medu.ir	

ردیف	سؤالات	نمره
------	--------	------

۰/۵	۳۳- در عبارات زیر، جمله‌ی مشخص شده به چه معنا است؟ [زاهدی به نماز برخاست.] بیش تر از آن کرد که عادت او [بود] « <u>تا ظنّ صلاح در حقّ او زیادت کنند.</u> »	
۰/۵	۳۴- در بیت زیر، شاعر به چه نکته‌ای اشاره می‌کند؟ « بری‌دان ازفعال چرخ برین را نشاید ز دانا نکوهش بری را »	
۰/۵	۳۵- با توجه به عبارت « می‌اندیشم که به لطایف حیل بکوشم تا او را در گردانم »؛ جمله‌ی « او را در گردانم » یعنی چه؟	
۰/۵	۳۶- بیت « زبان بریده به گنجی نشسته صمّ بکم به از کسی که نباشد زبانش اندر حکم »؛ چه مفهومی را به خواننده منتقل می‌کند؟	
۵	ث) تاریخ ادبیات و دانش های ادبی (۳ نمره)	
۰/۲۵	۳۷- میرزا ابوطالب کلیم، از شعرای مشهور سبک است.	
۰/۲۵	۳۸- « گزارش نویسنده از زندگی و حالات روحی و فکری خویش »؛ در اصطلاح، نام دارد.	
۰/۲۵	۳۹- « » ایجاد فضا در کلام است. الف) درون مایه ب) هسته پ) لحن ت) طرح	
۰/۲۵	۴۰- مترجم « کلیله و دمنه » از عربی به فارسی کیست؟	
۰/۲۵	۴۱- « آرمان رنو » شاعر فرانسوی قرن نوزدهم بیشتر از کدام شاعر معروف ایران تأثیر پذیرفته است؟	
۰/۵	۴۲- آثار زیر از چه کسانی است؟ الف) پالیزبان ب) لطایف الطوایف	
۰/۲۵	۴۳- در بیت زیر یک « تشبیه » بیابید؟ (مگر بشویم، از این دل، غبار هستی را بر آستان تو عمری گریستم چون ابر)	
	« ادامه‌ی سؤالات در صفحه‌ی چهارم »	

باسمه تعالی

سؤالات امتحان نهایی درس: ادبیات فارسی تخصصی	رشته: ادبیات و علوم انسانی - علوم و معارف اسلامی	ساعت شروع: ۸ صبح	مدت امتحان: ۹۰ دقیقه
نام و نام خانوادگی:	سال سوم آموزش متوسطه	تاریخ امتحان: ۱۳۹۳/۰۶/۱۲	تعداد صفحه: ۴
دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور نوبت شهریور ماه سال ۱۳۹۳		مرکز سنجش آموزش و پرورش http://aee.medu.ir	
ردیف	سؤالات (پاسخ نامه دارد)		
	نمره		
	۴۴- ایهام را در بخش مشخص شده بیت زیر بنویسید.		
۰/۵	« چون جام شفق موج زند خون به دل من با این همه دور از تو مرا چهره‌ی زردی است »		
۰/۵	۴۵- در بیت « بین عالم همه در هم سرشته ملک در دیو و شیطان در فرشته »؛ کدام کلمات، جناس ناقص را به وجود آورده‌اند؟		
۶	ج) حفظ شعر (۲ نمره)		
۱	۴۶- گزینه‌های داده شده را در جای مناسب قرار دهید. (یک مورد اضافی است)		
	« یکی برزگری نالان در این به چشم خون فشان آلاله همی کشت و همی ای دریغا! که باید کشتن و در این دشت »		
	۱- دشت ۲- هشتن ۳- می کشت ۴- کشت ۵- گفت		
۰/۵	۴۷- مصراع دوم « زندگی گفت: که در خاک تپیدم همه عمر » در کدام گزینه آمده است؟		
	الف) چشم وا کرد و جهان دگری پیدا شد ب) تا از این گنبد دیرینه دری پیدا شد پ) خودگری، خودشکنی، خودنگری پیدا شد ت) حُسن لرزید که: صاحب نظری پیدا شد		
۰/۵	۴۸- بیت زیر را کامل کنید.		
	« باز آمدم چون تا قفل زندان بشکنم وین چرخ مردم خوار را چنگال و بشکنم »		
۲۰	جمع نمره « موفقیت در گرو اراده‌ی قاطع و دوراندیشی است. » « پیامبر اکرم (ص) »		

باسمه تعالی

راهنمای تصحیح سؤالات امتحان نهایی درس: ادبیات فارسی تخصصی	رشته: ادبیات و علوم انسانی - علوم و معارف اسلامی
سال سوم آموزش متوسطه	تاریخ امتحان: ۱۲ / ۰۶ / ۱۳۹۳
دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور نوبت شهریور ماه سال ۱۳۹۳	مرکز سنجش آموزش و پرورش http://aee.medu.ir

ردیف	راهنمای تصحیح	نمره
------	---------------	------

۱	<p>الف) معنی و مفهوم شعر و فنر (همکاران محترم لطفا برای پاسخ های درست و مشابه نیز نمره منظور گردد.)</p> <p>۱- وقتی که بازرگان آماده سفر شد. (برای سفر مهیا شد.) (۰/۲۵) ص ۱۲۸</p> <p>۲- چه سرمای شدیدی! (عجیبی) (۰/۲۵) ص ۱۵۷</p> <p>۳- بزاز بسیار کوشید تا قفل را باز کرد. (۰/۲۵) ص ۲۳ (توضیحات ۱۱)</p> <p>۴- بی شمار و فراوان است. (۰/۲۵) ص ۱۳۶</p> <p>۵- کامل بلند نشد (۰/۲۵) و غرغر می کرد (۰/۲۵) یا (آهسته از روی خشم سخن می گفت.) ص ۴۲ (توضیحات ۳۸)</p> <p>۶- وقتی شهرت و آوازه اش بر سر زبان ها (در دهان ها) افتاد. (۰/۵) ص ۴</p> <p>۷- در همان روز، پاک نویس کردن یک فصل از کتاب مبسر شد. (۰/۵) ص ۶۰ (توضیحات ۱۳)</p> <p>۸- رنج و سختی (۰/۲۵) جغد شوم ویران گری است (۰/۲۵) به ما بسنده نمی کند؛ که شما را نیز خانه خراب خواهد کرد. (۰/۲۵) ص ۱۳۸ (توضیحات ۲)</p> <p>۹- هر جزئی از اجزای خاک استعداد آن را دارد که آدم شود (۰/۵) و کمالات حق را در خود جلوه گر سازد. (۰/۲۵) ص ۱۱۴ (توضیحات ۳)</p> <p>۱۰- پیامبری که هنوز وحی بر او تمام نشده بود (۰/۵) با رسالت خود، آثار همی ادیان را منسوخ کرد. (۰/۵) ص ۴ (توضیحات ۵)</p> <p>۱۱- آسمان لشکری را فراهم کرد. (آماده ساخت) (۰/۵) لشکر او ابرهای تیره بودند (۰/۲۵) و باد صبا فرمانده (رئیس) آنان بود. (۰/۲۵) ص ۱۵۲ (توضیحات ۱)</p>	۶
۲	<p>ب) معنی لغت (هر مورد ۰/۲۵) (برای هر واژه ذکر یک معنی کافی است.)</p> <p>۱۲- کوزه، کوزه ی آب، ظرف سفالین برای شراب ص ۹۴</p> <p>۱۳- نوک تیر، فلز نوک تیز که به سر تیر نصب می کنند. ص ۱۱۰</p> <p>۱۴- بی نیازی ص ۱۲۵</p> <p>۱۵- بوی خوش، پاکیزه ص ۱۵۲</p> <p>۱۶- زیرکی، زرتگی، هشیاری ص ۵۰</p> <p>۱۷- دیرینه، گذشته، کهنه ص ۶۳</p> <p>۱۸- غزال، آهو ص ۹۵</p> <p>۱۹- گل سرخ ص ۷۷</p>	۲
۳	<p>پ) خودآزمایی</p> <p>۲۰- معراج پیامبر (ص) (۰/۲۵) - شبی که پیامبر (ص) به امر خدای متعال به آسمان عروج کرد و به مقامی رسید که هیچ کس از خلایق به آن مقام نرسیده است (۰/۲۵). ص ۵ (یا هر توضیح صحیح دیگر)</p> <p>۲۱- به ترتیب: کوشش و پافشاری، (اصرار) (۰/۲۵) - انصراف، (خودداری) (۰/۲۵) ص ۱۸</p> <p>۲۲- الف) آمادگی برای کار و خدمت کردن (۰/۲۵) ب) فریفتن و گمراه کردن، (وسوسه کردن) (۰/۲۵) ص ۵۶</p> <p>۲۳- زیرا همه پدیده های جهان تجلی وجود حق است و جمال و زیبایی یار را منعکس می کند. (۰/۵) ص ۱۱۵ (یا هر توضیح صحیح دیگر)</p> <p>۲۴- صخره: پایداری و مقاومت (۰/۲۵) دریا: حوادث و مشکلات (۰/۲۵) ص ۸۸</p> <p>۲۵- چون از مرگ شهیدان غمگین است و از سرخی پیکر شهدا شرمنده است. (به برتری خون شهیدان نسبت به رنگ گل لاله اشاره دارد.) (۰/۵) ص ۸۴ (یا هر توضیح مناسب دیگر)</p>	۳
	«ادامه در صفحه ی دوم»	

باسمه تعالی

راهنمای تصحیح سؤالات امتحان نهایی درس: ادبیات فارسی تخصصی	رشته: ادبیات و علوم انسانی - علوم و معارف اسلامی
سال سوم آموزش متوسطه	تاریخ امتحان: ۱۳۹۳ / ۰۶ / ۱۲
دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور نوبت شهریور ماه سال ۱۳۹۳	مرکز سنجش آموزش و پرورش http://aee.medu.ir

ردیف	راهنمای تصحیح	نمره
------	---------------	------

۴	<p>ت) درک مطلب</p> <p>۲۶- الف (یقین دارم) (۰/۲۵) ص ۵۷ (توضیحات ۳) ۲۷- گزینه ی ت (۰/۲۵) صفحات از ۱۲۲ تا ۱۲۴ ۲۸- صاحب (رستم) (۰/۲۵) ص ۱۵ (توضیحات ۲) ۲۹- فصل بهار (۰/۲۵) ص ۸۷ ۳۰- امام حسین (ع) (۰/۲۵) ص ۷۸ ۳۱- جهان (۰/۲۵) ص ۱۰۸ ۳۲- دوستان عمر او را تلف و تباه می سازند (۰/۵) ص ۱۳۱ (توضیحات ۸) ۳۳- تا صلاحیت پارسیایی او بیشتر جلوه کند. (۰/۵) ص ۱۳۵ (توضیحات ۱) ۳۴- شایسته نیست انسان دانا عوامل غیر مؤثر در کاری را سرزنش کند. (روزگار را باید از دخالت در کارها بی-گناه بدانیم.) (۰/۵) ص ۶۷ (توضیحات ۲) ۳۵- او را منصرف کنم (۰/۵) ص ۵۳ ۳۶- آن کسی که خاموش و گر و گنگ در گوشه ای نشسته است، (۰/۲۵) از کسی که مهار زبان خویش را در اختیار ندارد بهتر است. (۰/۲۵) ص ۵۷ (توضیحات ۶)</p>	۴
۳	<p>ث) تاریخ ادبیات و دانش های ادبی</p> <p>۳۷- سبک اصفهانی یا (هندی) (۰/۲۵) ص ۷۱ ۳۸- حسب حال (۰/۲۵) ص ۹۱ ۳۹- گزینه ی پ (لحن) (۰/۲۵) ص ۲۱ ۴۰- ابوالمعالی نصرالله منشی (۰/۲۵) ص ۴۹ ۴۱- حافظ (۰/۲۵) ص ۱۴۷ ۴۲- الف) مهرداد اوستا (محمد رضا رحمانی) (۰/۲۵) ص ۷۶ ب) فخرالدین علی صفی (۰/۲۵) ص ۱۳۵ ۴۳- غبار هستی، گریستم چون ابر (ذکر یک تشبیه کافی است.) (۰/۲۵) ص ۸۳ ۴۴- دور از تو: ۱- از تو دور باشد (۰/۲۵) ۲- به خاطر دوری از تو یا در هجران تو (۰/۲۵) ص ۸۰ ۴۵- (سرشته، فرشته)- (هم، همه) (ذکر یک جناس کافی است.) (۰/۵) ص ۱۱۴</p>	۵
۲	<p>ج) حفظ شعر</p> <p>۴۶- ترتیب قرار دادن گزینه ها مصراع اول: ۱- (دشت) (۰/۲۵) مصراع دوم: ۳- (می کشت) (۰/۲۵) مصراع سوم: ۵- (گفت) (۰/۲۵) مصراع چهارم: ۲- (هشتن) (۰/۲۵) ص ۱۴۹ (گزینه ی ۴ اضافی است) ۴۷- گزینه ی ب (تا از این گنبد دیرینه دری پیدا شد) (۰/۵) ص ۸۹ ۴۸- عید نو (۰/۲۵) دندان (۰/۲۵) ص ۱۱۶</p>	۶
۲۰	جمع نمره	«با تشکر از همکاران محترم»